No. 69. DINGSDAG 9 JUNIJ. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30, buiten Assen franco per post *f* 2,45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regel *f* 1,00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

8 Junij.

Hoe zal het in Belgie afloopen met de kabinets-crisis?

Zal het wets-ontwerp op de kloosters nog weder in discussie komen?

Zullen de kamers worden ontbonden?

Tot nu toe is het zeer moeijelijk hierop een antwoord te geven, dat ten volle geloofd kan worden.

De liberale partij zegt: de wet is dood en het Ministerie heeft zijne kracht verloren. Zij *vraagt* echter niets meer dan de intrekking der wet, hoewel eene ontbinding der kamers haar niet onwelkom zou zijn.

De ultramontaansche partij wil, dat de wet niet worde ingetrokken en de kamers niet worden ontbonden, maar de Ministers *de Decker* en *Vilain XIIII* offert zij gaarne op.

Hooren wij, om dit laatste als waarheid aan te nemen, wat het dagblad van Brugge zegt, een blad, 't welk geschreven wordt onder den invloed van den Bisschop van Brugge, een geestelijke die zeer bekwaam is en veel invloed uitoefent. Het spreekt aldus:

„de wet op de liefdadigheid is *dood*.

„zij is omgebragt door het *oproer*.

„'t gezag sterft met haar.

„de heeren *de Decker* en *Vilain XIIII* zeggen ook, dat het wets-ontwerp dood is en zij gaan dus met den overledene in 't graf.

„zij zelve teekenden hun politiek testament en stierven een ellendigen dood door *zelfmoord*.

„hadden zij gestreden als *Nothomb* en *Mercier*, dan was het ontwerp nu *wet* en in Belgie geen sprake van oproer."

Gij ziet hieruit, waarde lezers, dat de heeren *de Decker* en *Vilain XIIII* als onnutte dienstknechten uit de ultramontaansche synagoge worden geworpen. En toch zijn het zeer achtingswaardige, zelfs gemoedelijke catholieken!

Maar het ultramontaansch gebod voor hare dienaren luidt: „gehoorzaamt en weest voor uwe meerderen als een lijk!" en het schijnt, dat de heeren *de Decker* en *Vilain XIIII* èn te veel eigenwaarde èn te veel liefde voor hun land bezitten, om daarop *amen* te zeggen.

De twee klassen van miliciens, opgeroepen om verdere onlusten te voorkomen, treden noode onder de wapenen. Er is veel te doen op veld en akker, en oproer is er niet meer en zal er ook niet weer komen, als de kloosterwet maar *dood* blijft. Men vraagt dus, waartoe dien maatregel? Hij kost daarenboven den staat dagelijks ongeveer 10,000 gulden. Van daar dan ook, dat velen nog altijd vreezen voor eene herleving der wet en wel onder de bescherming der bajonetten, te meer daar de Minister van Oorlog een weinig naar de ultramontaansche kant is en sommigen dit voorstel doen: „breng de wet weer in discussie, laat er gestemd worden, doch de Koning daaraan zijne goedkeuring onthouden tot dat eene vernieuwde kamer, door den aard der verkiezingen, het bewijs hebbe geleverd, dat de Natie tegen de wet is."

Zeer geslepen, maar die raad zal wel niet in practijk worden gebragt.

Hoogstwaarschijnlijk zal de Kamer op 25 e.k. bijeen komen, eenige finantieele ontwerpen, die haast eischen, afdoen, en dan uiteen gaan, zich houdende alsof er geen wets-ontwerp op de liefdadigheid in de portefeuille was.

Na de gedeeltelijke verkiezingen, die plaats moeten hebben, zal het Ministerie dan den tijd hebben om te beslissen, of het beruchte ontwerp weder uit zijn schuilhoek zal worden gehaald, dan of men het daar maar zal laten uitdroogen. Wat er gebeure — het ultramontanismus, dat zich in Belgie overal aan de spitse plaatste, is met geweld een goed eind wegs achteruit gedrongen en zal veel moeite hebben om weer te komen waar het was. Het ontving eene geduchte les, maar den strijd opgeven? Dat doet het niet, en men bedenke het — om te strijden heeft het groote, krachtige middelen. Gelukkig echter, dat overal de vrienden van beschaving en verlichting wakker werden en op post staan. De geest der middeneeuwen *kan* geene duurzame overwinning behalen op dien van onzen tijd. Daartoe is het verschil te groot en zijn de menschen te verstandig.

Maar, wij herhalen het: *dat men wake!*

Hoe ver men het brengen kan en durft, leerde Belgie.

Volgens de jongste berigten heeft het *Ministerie* zijn ontslag gevraagd, doch *bedenkt* de Koning zich nog, luisterende naar de woorden der ultramontanen, die de wet willen doordringen, des noods met den snaphaan, en lettende op de teekenen des tijds. De ultramontaansche partij wenscht, dat de heeren *de Decker* en *Vilain XIIII* heengaan en hunne portefeuilles in handen worden geven aan de heeren *de Theux* en *de Meulenaere* of *Malou* en *d'Anethan*, maar het is niet waarschijnlijk, dat de Koning dat raadzaam acht en evenmin, dat genoemde heeren zich aan 't roer van Staat durven plaatsen onder de leus: „de kloosterwet in te trekken is eene lafhartigheid, ja eene misdaad!"

Zulk eene uittarting tegenover de ernstige manifestatie van geheel een volk zou toch al te gewaagd zijn.

De gemeenteraden van Brussel, Gend, Luik, Verviers, Doornik en Leuven hebben den Koning verzocht om de kloosterwet in te trekken, en dat maakt veel indruk. De bewering van de ultramontaansche partij, dat die gemeenteraden meer doen dan tot hunne roeping behoort, vindt weinig gehoor, en men vraagt haar: „wie zal de orde bewaren, als die door oorzaken als die der kloosterwet is verstoord? Is het niet beter, dat wij de eerste bewaren door een bescheiden verzoekschrift dan door het kanon?"

Nog altijd geven de dagbladen berigten nopens de voorgevallen onlusten. Te Jemmappes was het oproer van hoogst ernstigen aard. De hoofdpoorten van het Jezuïten klooster aldaar werden door bijlen opengehakt en al het mobilair, de boeken en het zilverwerk naar buiten geworpen en toen *verbrand*.

Ontvreemd werd er niets.

Ernstige teekenen des tijds!

In Belgie, het heilige aangevallen en vernield, waarlijk, de wrevel moet groot zijn, om de hand te slaan aan de gestichten der godsdienst.

Algemeen verheugt men zich er over, dat de onrustige bewegingen geen menschenlevens hebben geëischt. 't Is wel mogelijk, dat hier en daar een priester, die tusschen het opgewonden volk geraakte, eenige klappen ontving, maar ernstige verwondingen werden hun niet toegebragt. Het gerucht, dat een der broeders van de Christelijke scholen, die te Jemmappes met den sabel in de hand het klooster verdedigde, verwond werd, is onwaar, alleen verzekert men, dat een burger, die zijn neus door de scherpte van een dragonders-sabel verloor, overleden is.

Onder de geruchten van den dag behoort ook, dat het Belgisch Gouvernement aan zijne agenten buitenslands, bij circulaire, zou hebben bekend gemaakt: „de beweging der jongste dagen was niet gerigt tegen de Belgische constitutie."

Bestaat de circulaire inderdaad, dan zou de ultramontaansche partij met genoegen nog een schop aarde werpen in het politieke graf, waarin zij den Minister van Buitenlandsche Zaken, *Vilain XIV*, reeds ter ruste heeft gelegd.

De vreemde bladen treden alle op als regters of beoordeelaars van de Belgische *Mei-beweging*.

Het Napoleontische Frankrijk roept: „Ziet gij wel, met eene constitutie is geene goede Staatshuishouding op te houden. Daar heerscht in plaats van een *hoofd* eene *partij*. Deze heeft niets anders te doen dan te zorgen, dat zij meesteresse blijft — en de onderliggende, om meesteresse te worden. Aan 't heil des volks wordt niet gedacht of het wordt verwaarloosd."

Engeland roept: „Ziedaar het werk der Ultramontaansche partij, de eeuwige vijandin van beschaving en verlichting, de dwingelandesse bij uitnemendheid, die uit een klooster despotischer wil regeren dan ooit van een troon werd gedaan."

Zelfs uit Oostenrijk, het kloosterland bij uitnemendheid, komt eene stem, die zegt te begrijpen, dat men in Belgie bevreesd is voor de heerschappij der geestelijkheid.

In Frankrijk heerscht nog al verkiezingsdrukte en 't schijnt dus, dat de kiezers van hun regt zullen gebruik maken.

Het Gouvernement heeft den heer *de Montalembert* niet weder als zijn candidaat genoemd, 't geen dezen echter niet belette om zich als candidaat te stellen en wel tot handhaving van zedelijkheid en godsdienst.

Volgens tijdingen uit Algiers, onderwerpt zich daar de eene stam na de andere aan Generaal *Randon* en zal daar de expeditie tegen Kabylie welligt zegepralen, zonder de naam weder te hebben overgetrokken, na de eerste schitterende overwinning, onlangs behaald.

Dat Keizer *Napoleon III* den Keizer van Rusland zal spreken te Dresden of Berlijn, of ergens anders, vindt hoe langer zoo meer geloof.

Ook is men bezig om Prins *Napoleon* uit te huwelijken en wel nu met de jeugdige Hertogin van Leuchtenberg. Het publiek wil, dat hij huwe en zoo moet hij er immers wel toe komen. Men kan toch alle menschen niet weerstreven! Inmiddels zal de pretendent *op zigt* benoemd worden tot lid der academie van wetenschappen en kunsten.

In Engeland zit men steeds op den uitkijk naar Chineesch nieuws en 't baarde derhalve groote verwondering, dat admiraal *Seymour* enkele schepen terugzond.

Anderen verzekeren, dat de admiraal zich gereed maakt, om de Chineesche jonken-vloot, die in de baai Pao-li ligt opgesloten, aan te vallen, en bij welke onderneming hij persoonlijk het bevel zou voeren.

Pruissen geeft geen belangrijke tijdingen. De Koning en de Prinsen zijn onophoudelijk bezig met het bijwonen en deelnemen aan militaire oefeningen, terwijl in den herfst, in de nabijheid van de hoofdstad, groote manoeuvres zullen plaats hebben.

Welligt zal dan de Keizer van Frankrijk ook getuige zijn van dit militair schouwspel.

Of Z. M. Keizer *Frans Jozeff* ook wordt verwacht of gewenscht, is onzeker.

Men behoeft hem welligt niet te verzoeken tot bijzonder genoegen van den Keizer van Rusland.

De dood van het oudste dochtertje van den Keizer en de Keizerin van Oostenrijk heeft de onverwijlde terugreis van het Keizerlijk echtpaar ten gevolge gehad. Het lijkje is naar Weenen gebragt en daar in den keizerlijken grafkelder bijgezet. Men verzekert, dat de reis weder zal worden hervat, maar vreemd is het dan toch, dat alles, wat de Monarch was gevolgd en tot den reisstoet behoorde, in de hoofdstad is teruggekeerd.

Die reis, met zooveel uitbundig gejuich begonnen, is in droefheid geëindigd en laat eene ledigheid achter, die onbehagelijk is.

De groote raad van het kanton Neufchatell heeft, ten gevolge van het tractaat met Pruissen gesloten, eene algemeene amnestie afgekondigd, ten gunste van die militairen, die niet ten behoorlijken tijde onder de wapenen waren verschenen. Ook zij die zich in 1849 schuldig maakten aan drukpers vergrijp, werden vrijgelaten.

Een en ander zal eerst van kracht zijn, als Pruissen het tractaat zal hebben geratificeerd.

De Paus is steeds op weg en komt zoo verzekert men, voor October niet te huis. Hij wordt met uitbundige geestdrift — zegt de een — hij wordt met opmerkelijke koelheid — zegt de andere — ontvangen.

Wie te gelooven? Van het eene iets afnemen — aan het andere iets toevoegen, dat is welligt het verstandigste. Intusschen willen wij hier iemand laten spreken, die met den Paus op reis is gegaan, doch niet als een *Jonathan* in zijn gevolg is.

„Te Perugia, zoo schrijft hij, werd *Pius IX* zeer koud ontvangen. Geen horah! geen handgeklap. „Geef mij mijn zoon terug," verzocht graaf *Baldeschi*. 't Was een jongen van 18 jaar, die als emigrant in Sardinie leefde. „Laat hem maar in Sardinie blijven, antwoordde de Paus, want dat is een paradijs."

„Men gevoelde de bitterheid, daarin gelegd.

„Te Macerata bad een leerling van een seminarium om zijns vaders terugkeer, die balling was. *Pius IX* weigerde die bede. Het kind verdubbelde zijne smeekingen en de Paus, die een goed hart heeft, werd bewogen, liet een traan vallen en . . . . ging heen. De vader bleef balling.

„Overigens merkte men te Macerata een weinig meer geestdrift, maar zij was kunstmatig, want het zou eene vergoeding zijn voor de koelheid, waarmede hij elders was bejegend. Men zegt zelfs, dat de autoriteiten meubelen weigerden, om 's Pausen verblijf behoorlijk te meubileeren."

En dat noemt men onbegrensde geestdrift.

't Is alsof de geest van *Antonnelli* om den Paus waar en alle vertrouwelijkheid verbant. Drie maal daags laat hij zich dépêches zenden over alles wat op de reis van *Pius IX* voorvalt. Welligt om te weten, of er ook in eenig opzigt wordt afgeweken van den reiswijzer en het reisvoorschrift, dat hij ontwierp. Zoo werd graaf *Gabriel Mastai*, broeder des Pausen, toegelaten met zijn zoon, doch alleen mogt hij geen woord met zijnen hoogen bloedverwant spreken!

Al de moeite van de Jezuïten om, al kost het ook geld, veel geld, gejuich te doen hooren, mislukt.

Het hart des volks is voor den Paus, maar tegen de Regering, en wat de eene goeds verrigt, bederft de andere.

Of *Pius IX* op zijne reis veel zal leeren, en of hij zal doen naar mate hij leerde — dit moet de tijd leeren.

9 Junij.

Zondag jl. hebben te Leuven vrij ernstige ongeregeldheden plaats gehad en zijn de glazen van de kloosters der Jezuïten en Josephiten ingeworpen. Maandag zijn die ongeregeldheden voortgezet en is de gewapende magt opgekomen om de oproermakers uiteen te drijven. De komst van twee eskadrons kurassiers uit Brussel, schijnt krachtig te hebben bijgedragen tot het herstel der orde. De raad van Leuven heeft inmiddels een adres aan den Koning gezonden, waarin onbewimpeld wordt verklaard, dat de beraadslaging over de liefdadigheids-wet aanleiding tot de woelingen heeft gegeven.

Volgens een telegrafisch berigt uit Brussel van 8 dezer, heeft het Ministerie zijn ontslag ingediend. De Koning heeft echter nog geen besluit genomen. De clericale partij wendt pogingen aan, om een zuiver clericaal Ministerie zamen te stellen, doch men twijfelt, of die pogingen zullen slagen.

Berigten uit Perzie melden, dat, niettegenstaande de strenge maatregelen en het fusilleren van verscheidene inlandsche soldaten van het Engelsche leger, zich nieuwe gevallen van insubordinatie onder deze regementen hebben voorgedaan. De generaal *Outram* is overleden. De Britsche troepen zullen gedurende drie maanden te Bushire en Mohammerah blijven. Alleen de nog niet ontscheepte troepen zullen naar Indie terugkeeren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij de Eerste Kamer is ingekomen een brief van den heer *Martens van Sevenhoven*, houdende kennisgeving, dat hij, wegens aanhoudende ongesteldheid, zich genoodzaakt vindt zijn ontslag als lid der Kamer te nemen.

— Z. M. de Keizer der Franschen heeft den heer *Chs. F. Pahud*, gouverneur-generaal van Ned.-Indië, benoemd tot groot-officier van het Legioen van Eer.

— Uit 's Hage schrijft men dd. 5 Junij: „Heden morgen had hier een treffend sterfgeval plaats. De heer *E.*, een jong zeer verdienstelijk apotheker hier ter stede, had zich, eenige dagen geleden in zijn scheikundig laboratorium bezig zijnde, door het breken van een flesch met alcohol gevuld, welke ontvlamde, deerlijk gebrand. Aanvankelijk scheen het, alsof de belangrijke brandverwonding voor zijn leven geen ernstig gevaar zoude opleveren, toen zich gisteren morgen de beginselen van wondstijfkramp openbaarden; alle daartegen gebezigde middelen

waren vruchteloos, en de lijder is dezen morgen bezweken.

's Gravenhage, 6 Junij. Eerstdaags, zoo men zich vleit, zal den staatsraad en lands-advocaat, Mr. *Faber van Riemsdijk*, deken der orde van advocaten bij den Hoogen Raad der Nederlanden, het zeldzame voorregt te beurt vallen den verjaardag te vieren zijner vijftigjarige betrekking als praktiserend advocaat. Gepromoveerd den 15 Mei 1807, heeft hij den 10 Junij van dat jaar den eed afgelegd.

Groningen, 4 Junij. Dezer dagen is in het Nosocomium Academicum opgenomen een 13jarig jongeling, die door eene betreurenswaardige onvoorzigtigheid geheel van zijn gezigt-vermogen is beroofd. Hem werd nl. door een metselaar met een troffel kalk in de oogen geworpen, waardoor de doorschijnende deelen der oogen geheel onvatbaar zijn geworden, om lichtindrukken op te vangen.

— Ons verheugende over elke poging die wordt aangewend ter verkrijging van den Noordelijken spoorweg, vermelden wij met genoegen, dat de kamer van koophandel voor Hoogezand en Sappemeer zich heeft gewend tot de burgerlijke besturen van genoemde gemeenten, met verzoek, dat ook deze zich de groote zaak mogen aantrekken en daartoe in verbinding te treden met het gemeente bestuur van Winschoten. *Gron. Ct.*

Zwolle, 1 Junij. Van tijd tot tijd hebben wij den stand der markeverdeeling in deze provincie opgegeven.

Het geheele getal marken, dat in 1830 nog onverdeeld was bedroeg 120, met eene oppervlakte van 120.000 bunders; daarvan waren in 1854 verdeeld 98, eene oppervlakte hebbende van 100 948 bunders; en toen nog onverdeeld 22 met ongeveer 19 245 bunders, van deze zijn nu weder verdeeld of onderhanden 10 marken, te zamen 9862 bunders, zoodat er nog slechts 10 000 bunders overblijven.

In al deze marken, eene oppervlakte van 120.000 bunders, was bijna geen enkele woning, nu staan er reeds 1400 met eene talrijke bevolking. Het getal vee is, met uitzondering van schapen, zeer toegenomen.

Van de verdeelde marken zijn reeds 17.000 bunders in cultuur, en waren de meststoffen niet zoo schaarsch en duur of kon men meer partij trekken van de kunstmest, er zou nog veel meer ontgonnen worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Het aan den Koning van Beijeren op het stadhuis te Parijs gegeven bal heeft 400,000 fr. gekost. Dat aan Koningin Victoria aangeboden, had 200,000 fr. meer gekost.

— De spoorweg-stationschef te Bar-le-Duc is afgezet en in hechtenis genomen, ten gevolge van het ongeluk op den spoorweg voorgevallen. Deze chef bevond zich niet op het station, toen de tijding kwam dat de lokomotief uit het spoor was geraakt. De onder-stationschef gaf derhalve de noodige bevelen en snelde ter hulp van de verongelukte machine. Pas had hij het station verlaten of de chef kwam terug. Deze was woedend dat de onderchef zich het hoogste gezag had aangematigd; en liet niettegenstaande diens verbod, een goederentrein vertrekken, waarop hij zelf plaats nam. Het is bekend dat de schok der twee treinen tegen elkander aan vier menschen het leven kostte en acht zwaar verwondde. Onder deze laatsten bevindt zich eene engelsche dame, wie men de beide beenen heeft moeten afzetten.

— Ten gevolge hare reis naar het vaste land, schonk de koningin van Engeland aan de stad Parijs, ten einde voor de gastvrijheid, haar daar bewezen, te bedanken, hare marmeren buste, alsook die van Prins *Albert*, vervaardigd door den beroemden *Marochetti*, die te Londen woont. De gemeenteraad deed die beide bustes in de zaal harer beraadslagingen plaatsen. Sinds koningin *Victoria* hebben de koningen van Sardinie, van Portugal, van Beijeren Parijs insgelijks bezocht. De raad heeft besloten de busten dier vorsten in voormelde zaal te plaatsen, ter herinnering aan hun bezoek. Nu eens het voorbeeld gegeven is, zal er waarschijnlijk niet een gekroond hoofd zijn, dat niet den eenen of anderen dag Parijs bezoekt. Op die wijze zal het stadhuis een museum der regerende Europesche vorsten verkrijgen.

— Er wordt te Parijs eene maatschappij gevormd, met een kapitaal van 2 millioen fr., om op groote schaal een vocht te vervaardigen, dat, zonder druif of alcohol, toch aan alle eigenschappen van goeden wijn beantwoordt, zoowel wat smaak, kleur, als gezondheid bevorderende eigenschappen betreft. Het mag daar in den handel worden gebragt, onder den naam van Oenoïde; elders zal het waarschijnlijk, indien de onderneming tot stand komt, wel een anderen naam erlangen en menigeen zal dan Madera, Champagne, Rijnwijn, enz. drinken, in de fabrijk zonder druiven vervaardigd.

— Voor eenige dagen werd op een graf op het zuidelijk kerkhof te Parijs, een man zonder beweging uitgestrekt gevonden, die eene diepe wonde in de keel had. Door geneeskundige hulp tot bewustzijn gebragt, is het gebleken, dat de dood zijner gade de aanleiding tot deze poging van zelfmoord geweest is, op wier graf hij voornemens was te sterven. Een waarlijk zeldzaam voorbeeld van huwelijkstrouw, dat misschien wel bewonderaars, maar waarschijnlijk weinige navolgers vinden zal.

ENGELAND.

Eenige nachten geleden zijn dieven het hôtel binnengedrongen, dat vroeger door lord *J. Russell* bewoond werd en waar lord *Panmure* thans zijn verblijf houdt, en hebben verscheidene kostbare voorwerpen gestolen, waaronder den juweelkoffer, die de edele gesteenten der familie en de insignien van verschillende orden, van welke hij ridder is, bevatte. Tot hiertoe is de politie er niet in geslaagd deze stoutmoedige roovers op het spoor te komen.

— Onlangs zijn op het zand tusschen Lancester en Ulverstone, waar een pad loopt, hetwelk druk bezocht wordt wanneer het eb is, acht lijken gevonden, terwijl een eind weegs verder nog eenige moeten ontdekt zijn. Men denkt, dat een aantal personen, den tijd van laagwater niet goed geweten of in beschonken staat verkeerd hebbende, door den vloed overvallen en alzoo omgekomen zijn.

DUITSCHLAND.

Door den beroemden scheikundige *Liebig* worden in een Munchener dagblad de geneeskundigen opmerkzaam gemaakt op een nieuw middel, om bij pijnlijke heelkundige operatien den lijder in slaap te brengen. Het draagt den naam van Amylen, is geheel onschadelijk en zou met voordeel de zoo gevaarlijke chloroforme kunnen vervangen.

BELGIE.

Uit Lessines wordt het volgende gemeld: Op 1 dezer viel hier iets voor, dat een levendigen indruk op het publiek maakte. Des middags om 4 ure namelijk, kwamen in het stations gebouw met den trein van Ath omstreeks 150 miliciens, die, op het zien van een priester, als uit éénen mond, de kreet aanhieven van: „weg met de kloosters! leve de Koning!" Toen zij vervolgens in den trein hadden plaats genomen, hieven zij gedurig dezelfde kreten aan. Het schijnt, dat de wet op de kloosters bij het leger even populair is als in de burger-maatschappij.

ITALIE.

Men leest in de *Independente*: „Dezer dagen is een groot schandaal voorgevallen te Fara, in de provincie Novara (Sardinie). *Francesco Portigliotti*, protestant, was gestorven zonder zijn geloof te hebben willen afzweren en zonder te hebben willen biechten, en derhalve werd aan zijn lijk de begrafenis op het kerkhof geweigerd. Eenige dweepzieke drijvers hebben zich naar het sterfhuis begeven, het zielloos ligchaam er uit gehaald, zich aan allerlei baldadigheden en schendige handelingen overgegeven, en het tot achter het kerkhof gesleept, waar het werd neergeworpen. Het hoofd van het plaatselijk bestuur en de karabiniers lieten alles gebeuren zonder er zich mede te bemoeijen, en daaruit heeft men afgeleid, dat zij die schandelijke verrigtingen goedkeurden. Wij hoopen dat de minister van binnenlandsche zaken krachtige maatregelen zal nemen om de herhaling van zulke bedroevende feiten te voorkomen. Zij zijn den tijd waarin wij leven en het land onwaardig."

— De *Times* meldt, dat in de vorige week een Romeinsch burger, met name *Giovanni Fabiani*, in hechtenis genomen was, omdat hij van magnetismus en duivelskunstenarijen zijn werk maakte. Hij hield zich, naar de verzekering van genoemd blad, alleen voor zijn genoegen soms met het magnetisme bezig en noodigde zijne vrienden uit, om zijne proefnemingen bij te wonen, maar liet zich daarvoor niet betalen.

ZWITSERLAND.

Bern, 1 Junij. Het getal der hulparbeiders, die bij den tunnel van Hauenstein onmagtig zijn geworden, moet reeds meer dan 200 bedragen; zeven derzelve zijn reeds gestorven, vier andere worden vermist. Het eenige wat thans geschieden kan, is behoorlijke luchtzuivering in het voorste gedeelte van den tunnel te bevorderen, om tot den puinkegel te kunnen doordringen, die, slechts 20 à 30 voet diep, dra zou kunnen doorgebroken zijn. Te dien einde heeft men te Bazel een houten roer ter lengte van 2000 voet laten vervaardigen, dat thans op de plaats zijn kan, om doortogt van lucht te bevorderen. De beproefde absorbtie van het doodelijke gas door chemische preparaten was van weinig of geen gevolg, daar die zich steeds op nieuw vormt, zoolang de verkoeling aanhoudt. Van Arau zijn artillerie-officieren vertrokken, om te zien of met het afschieten van vuurpijlen iets uit te werken is. Waarlijk bewonderenswaardig is de heldenmoed, waarmede de arbeiders in den giftigen dampkring des doods dringen, om zoo mogelijk hunne genooten aan het vreesselijke graf nog levend te onttrekken. „Na een kwartier uurs," schrijft de *Schweizerbode*, „dragen er in den regel vier het ligchaam van den vijfde dood of althans schijndood uit de opening uit. De doodsbleeke dragers ververschen zich dan, en aan den ontzield naar boven gedragene worden dadelijk alle mogelijke redmiddelen ondernomen. Doch zoodra zulk eene schaar arbeiders bedwelmd uit het hol des doods komt, drijft de broederliefde en heldenmoed eene nieuwe naar binnen, twee aan twee, arm in arm, de „lijkkaars" voor zich in de hand. Onder de verzamelde menigte gejammer, weeklagten, en ter zijde, rondom lijken, knielende moeders met kinderen in hartverscheurend geschrei, met gevouwen handen het leven des vaders van den hemel afbiddende!"

6 Junij. Nopens het ongeluk der instorting van den Hauersteiner-Tunnel verneemt men nader, dat al de personen, die men bij de opgraving gevonden heeft, gestikt waren. Men heeft met den meest mogelijken spoed getracht de onder het puin begraven menschen te redden, en heeft, bij die poging tot redding, *elf* menschenlevens te beklagen, om 52 lijken te vinden. De elf omgekomene werklieden zijn door de schadelijke gassen gestikt.

ASSEN, 9 Junij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam, Maandag, 8 Junij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{5}{8}$ percent. Dito 4 pCt. $96\frac{1}{8}$ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{3}{4}$ percent. *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 88 percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, op 't najaar f 513. — Raapolie willig, op zes weken f $52\frac{3}{4}$. — 128 ponds nieuwe bonte Poolsche Tarwe f 395. — 125 ponds Pruissische Rogge f 228. — 119 ponds Holsteinsche Boekweit f 273. — Graanmarkt vast en levendig.

De Minister van Financien heeft, nopens de belastbaarheid van vervaardigers van afbeeldingen, door middel van daguerréotypie, photographie en dergelijke in het regt van patent, te kennen gegeven, dat die personen, naar den aard hunner werkzaamheden, niet onder de kunstenaars kunnen worden gerangschikt, en bijgevolg in het patentregt behooren te worden aangeslagen, bij assimilatie met de bijouterie-werkers, opgenoemd onder no. 122 van tabel XIV.

— Op de jaarmarkt, den 3 dezer te Vries gehouden, waren aangebragt 140 koeijen, 99 kalveren en 210 varkens; voor de eersten werd besteed van f 80-„ tot f 160-„, voor de tweeden van f 30-„ tot f 45-„ en voor de laatsten voor de ouden van f 30-„ tot f 45-„ en voor de jongen van f 7-„ tot f 12-„. De markt was willig.

— In het *Handbl.* komt een berigt voor, dat men in den volgenden winter met het graven van het Noord-Willemskanaal in de nabijheid van Assen zal beginnen. Bij een deswege gedaan onderzoek, is ons evenwel gebleken, dat ten deze nog niets is bepaald.

— Wij vestigen de aandacht op de te Amsterdam gevestigde Brandwaarborg-Maatschappij: *de Adelaar*, (*zie Advertentie hierachter*), waaromtrent de *Amst. Ct.* van 20 Mei het volgende vermeldt:

„Wij hebben ten vorigen jare naar aanleiding van een ons gedaan verzoek, melding gemaakt van de tevredenheid door een paar belanghebbenden aan den dag gelegd over de regeling en afdoening van schade door de alhier gevestigde brandwaarborg-maatschappij *de Adelaar*, en bij die gelegenheid de aandacht op het reglement dier maatschappij gevestigd.

„Wij ontvangen thans een exemplaar van die cirkulaire, door den directeur aan de agenten verzonden wegens de rekening en verantwoording of verslag over het afgeloopen eerste boekjaar. Wij gelooven belangstellenden geen ondienst te doen met het mededeelen der resultaten daarin vermeld, die, als men in aanmerking neemt dat bij de meeste ondernemingen en vooral bij eene als deze het eerste jaar als het moeijelijkste te beschouwen is, zeer gunstig mogen genoemd worden. Immers zien wij uit het verslag, dat de deelneming in dat jaar reeds de aanzienlijke som van ruim zes millioen gulden bereikt heeft; voorts dat er aan 23 verzekerden vergoeding van brandschade is uitbetaald, en dat er na aftrek van de betaalde brandschaden, administratie-kosten en alle verdere uitgaven, nog een batig saldo van cirka drie duizend gulden is overgebleven voor de reserve-kas.

„Bovengemeld verslag wordt, naar wij vernemen, niet alleen aan elk der verzekerden gratis uitgereikt, maar is ook voor ieder belangstellende ten kantore der maatschappij, Leidschegracht HH 33, of op de Beurs pilaar 36 te bekomen."

* **Valthe, 7 Junij.** Heden heeft alhier bij den kastelein *E. Deen* eene vogelschieterij plaats gehad, waarbij de eerste prijs is behaald door *H. Kuipers*, bestaande in een zilveren horologieketting, en de tweede prijs, bestaande in een zilveren mondstuk, door *A. Harders* en *J. Sanders*; terwijl *J. Annega* en *H. Neijenhuis* ieder een zilveren sigarenpijp ontvingen. Alles is in de beste orde afgeloopen.

* **Hoogeveen, 6 Junij.** Gedurende de maand Mei zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche Vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

	Vaartuigen:		Tonnen:
Uit Hoogeveen	824	metende te zamen	25893
Boven Sluis II en III of Roogat en Osseslvis	165	„ „ „	3459
Boven de Meppeler Sluis	375	„ „ „	7858
Totaal. . . .	1364		37210

Behalve 115 kleine of ongemeten Vaartuigen; terwijl het totaal der afvaartsgelden over die maand bedraagt f 3328.82.

* **Eelde, 8 Junij.** Door het misbruik, hetwelk door enkele landbouwers werd gemaakt, om in den zomer de werktijd van de timmerlieden en metselaars, die bij hen werkten en tafelden, te verlengen, zonder meerdere belooning te geven, hebben het meerendeel der genoemde ambachtslieden zich gedrongen gevoeld, eene verandering in den werktijd te brengen, door niet langer hunne belooning per dag te rekenen, maar per schoft, en de prijzen te bepalen op $17\frac{1}{2}$ cts. met de kost, en 25 cts. zonder kost per schoft van $2\frac{1}{2}$ uur; een maatregel, welke door bijna alle ingezetenen wordt goedgekeurd.

* **Smilde, 8 Junij.** Naar men verneemt heeft een der onderwijzers alhier 't plan, zich als landmeter te laten examineren. De hoop, of misschien wel 't uitzigt, om als zoodanig bij 't kadaster te worden geplaatst, moet er hem toe aansporen.

Wildervank, 5 Junij. Gisteren (donderdag) werd te Stadskanaal de aangekondigde tentoonstelling van vee en landbouwwerktuigen gehouden, waarvan wij kunnen berigten, dat dezelve allezins belangrijk is geweest, en, door het schoonste zomerweder begunstigd, van heinde en verre druk is bezocht. Vele belangrijke exemplaren, zoowel van vee als van werktuigen, planten enz., waren aangebragt en, hoewel wij wegens de kortheid des tijds niet in staat zijn een volledig verslag te kunnen geven, deelen wij toch onderstaande bekrooningen mede, welke opgave ons goedgunstig door een der heeren directeuren is ter hand gesteld:

Er waren aangeboden acht spannen zeer schoone wagenpaarden, waarvoor de eerste prijs werd toegekend aan L. Tiktak, te Pekela, voor een span zwarte merries; de 2de prijs werd behaald door een span zwarte merries van den heer de Boer, te Heveskes. Van driejarige paarden waren insgelijks vele schoone dieren aangeboden; daarvoor bekwam de 1ste prijs de heer *Freerk Dilling* te Bronninger (gem. Borger), voor eene zwarte merrie; de 2de prijs bekwam de heer H. T. Schuringa te Wildervank, voor eene zwarte merrie.

Voor de fokmerries met veulen is de eerste prijs toegewezen aan den heer T. van der Veen te Zuidlaarderveen en het getuigschrift aan den heer H. Strating.

Melkkoeijen zijn niet bekroond, dewijl volgens advies van heeren keurmeesters geen bekrooningswaardig exemplaar aanwezig was; echter is aan den heer H. Zoet te Stadskanaal een vererend getuigschrift afgegeven voor eene schoone vaalbonte vaars.

Van dragtige vaarzen werd de 1e prijs behaald door eene zwartbonte 2jarige vaars van den heer Johs. van der Tuuk te Stadskanaal, en een vererend getuigschrift voor eene dito van den heer E. A. Veninga, mede aldaar.

Van hokkelingen werd eene zwartbonte bekroond, toebehoorende aan den heer Joh. van der Tuuk te Stadskanaal, en aan de wed. Degenhart, getuigschrift.

Van springstieren bekwam een fraai exemplaar van den heer Jan Oortwijn, te Stadskanaal, de 1ste prijs, en een vererend getuigschrift werd toegekend voor een dito van den heer Scholte Heis te Onstwedde.

Van melkschapen werd de 1e prijs behaald door die van den heer H. Munneke te Stadskanaal, en de 2de prijs door die van den heer H. B. Drenth; terwijl de prijs voor het schoonste paar lammeren werd behaald door die van den heer S. ten Doornkaat te Stadskanaal.

Voor de beste zeug werd de eerste prijs toegewezen aan

den heer Joh. van der Tuuk, en een vereerend getuigschrift aan den heer S. ten Doornkaat te Stadskanaal, welke laatste tevens den prijs verkreeg voor den besten ram.

Aan eenen beer is geene bekrooning ten deel gevallen.

Voor het fraaiste toom kippen werd de prijs aan den heer G. Hegge te Wildervank toegekend.

Voor den besten en doelmatigsten ploeg werd de prijs behaald door den ijzersmid Zwalve te Stadskanaal, en wel voor een radploeg, ijzeren stel met verbeterde trekkracht.

Voor de beste kweek-egge bekwam de heer Johs. van der Tuuk den prijs. Van het beste stel koornschoffels etc. werd de prijs behaald door den ijzersmid S. Groenier te Stadskanaal; terwijl voor de beste koorn en aardschoppen de prijs werd toegekend aan Jan Otten te Muntendam.

Nog is bekroond eene buitengewoon groote en fraaije moesplant, ingezonden door den heer H. G. Sinnige te Veendam.

Taarlo, 3 Junij. Op een afstand van 800 à 1000 ellen van dit gehucht, onder de gemeente Vries, wordt met kracht aan het Noord-Willemskanaal gearbeid; 2 à 300 werklieden zijn daar bezig. De ingezetenen zien deze onderneming met het grootste genoegen aanvangen en voortzetten, te wel bewust van hoeveel belang deze zaak voor dit gewest en voor dit gehucht is. Zij hebben daarom geheele vrijheid aan de concessionarissen gegeven, om kosteloos door hunne tot dusver onverdeelde markten te graven. Immers de zeven, alle eigenerfde boeren van dit gehucht, bezitten te zamen eene hoeveelheid van ongeveer 800 bunders heideveld, waarvan een paar een vijfde deel en een ander een achtste deel toekomt. Dat heideveld, voor een klein gedeelte veengrond, had vroeger weinig waarde en bragt bijna niets op, behalve schrale weide voor een duizendtal schapen en heideschalen voor brand. Er werd in vroegere tijden voor het bunder veen niet meer dan een daalder betaald. Later, toen het vooruitzigt op het te graven kanaal bestond, werd er *f* 30-*u* voor het bunder geboden, en nu heeft ieder bunder door elkander eene waarde van *f* 100-*u*, ja voor sommige stukken wordt reeds *f* 150-*u* à *f* 200-*u* geboden, zoodat deze buurtschap, door het graven van het kanaal, eene bate vindt van ongeveer *f* 100 000, welke onder slechts 7 eigenaren, alle hier woonachtig, behoeft verdeeld te worden. *Handbl.*

Daar wij onze lezers steeds op de hoogte van de zaken der Maatschappij van Weldadigheid hebben gehouden, deelen wij het onderstaande adres mede, hetwelk ons ter opneming door eene vriendelijke hand is afgestaan:

Aan
Zijne Majesteit den Koning.

Sire!

De ondergeteekenden Kooplieden en Crediteuren van de Maatschappij van Weldadigheid, wegens geleverde grondstoffen en levensmiddelen tot een bedrag van circa Vijfmaal Honderd Duizend Gulden (f 500.000--), volkomen overtuigd, dat bij de onafgebroken zorg, welke steeds door Uwe Majesteit zoowel voor de belangen van den staat als van deszelfs ingezetenen wordt aangewend, een bescheiden beroep op Uwe Majesteit nimmer vruchteloos kan zijn, nemen eerbiedig de vrijheid de aandacht van Uwe Majesteit op den toestand van de Maatschappij van Weldadigheid te vestigen, en hunne belangen, die ten zeerste worden bedreigd, met het meeste en volste vertrouwen aan Uwe Majesteit op te dragen.

De adressanten zullen in het allerminst in een onderzoek treden, aan welke oorzaken het verval der Maatschappij van Weldadigheid moet worden toegeschreven; zij achten zich alleen verpligt met bescheidenheid aan Uwe Majesteit de redenen te ontwikkelen, die hun van oordeel doen zijn, dat zoowel de Nationale eer als de goede trouw en regtvaardigheid, van den Nederlandschen Staat vorderen, krachtdadig tusschen beiden te treden en alzoo mede te werken, dat de crediteuren der Maatschappij van Weldadigheid in het wettig bezit worden gesteld hunner regtmatige vorderingen, waarvan zij reeds te lang verstoken waren, en door wier langere onthouding voorzeker niet alleen velen in de grootste ongelegenheid zouden worden gebragt, maar zulks ook tot den ondergang van enkelen zoude kunnen leiden.

Wanneer de adressanten wijzen op de naauwe betrekking van de Maatschappij van Weldadigheid tot het Koninklijke Huis en 's Lands regering, als zijnde opgerigt onder de bescherming van wijlen Zijne Majesteit Koning Willem I en bestuurd door eenen Prins uit het Huis van Oranje; wanneer zij nagaan, welk algemeen vertrouwen aan de Maatschappij werd gegeven, omdat men bespeurde, hoe opvolgende Regeringsbesturen zich beijverd hebben deze in stand te houden; wanneer de adressanten overwegen dat de Commissie van Weldadigheid, die het Bestuur der Maatschappij vormde, in 1843 is opgetreden op dringend verzoek van de Regering; dat er een Contract door het Gouvernement, na toezegging van te zullen ondersteunen, is aangegaan, en dat in Art. 43 van dat Contract werd bepaald:

*u*De Contractant ter andere zijde (de maatschappij) ver-*u*bindt zich zonder toestemming van den Contractant ter *u*eenre (de Regering) geene nieuwe geldleeningen te doen, *u*en te zorgen, dat de loopende schulden nimmer te boven *u*gaan het bedrag, jaarlijks, na onderling overleg, in bil-*u*lijkheid en naar mate der omstandigheid, door den Con-*u*tractant ter eenre te bepalen."

Wanneer zij nagaan op welke wijze de handelingen van het Bestuur der Maatschappij door de Regering werden gecontroleerd, zoo zelfs, dat een gecommitteerde der Regering de Besturs-Vergadering bijwoonde en aan de beraadslagingen deel nam;

Wanneer de adressanten alle deze omstandigheden te zamenvatten, zal het geenszins verwondering baren, dat de ondergeteekenden zonder aarzelen zulk een aanzienlijk crediet aan de Maatschappij hebben verleend, omdat zij, de betrekking van de Maatschappij tot den Staat nagaande, aan deze en niet aan gene, crediet beschouwden te verleenen en zulks te meer, doordien de Staat zoowel stoffelijk als zedelijk door de Maatschappij is gebaat.

Sedert het jaar 1843 was dus de toestand der Maatschappij en het onvoldoende harer geldmiddelen aan de Regering volkomen bekend; getuige de schier jaarlijks buitengewoon verleende subsidien; getuige de in 1855 benoemde Staats-Commissie tot regeling van de zaken der Maatschappij en den weg daartoe door die Commissie aangewezen.

De Maatschappij geen handeldrijvend ligchaam zijnde, met het doel winst te maken, maar alleen opgerigt met het doel behoeftigen te ondersteunen, en later de bestedelingen van het Gouvernement, voor minder geld dan vroeger werd besteed, te verplegen, zoo is door het contract van 1843 de Maatschappij getreden in den werkkring der Regering; de Regering daarentegen maakte indirect een deel van het Bestuur der Maatschappij uit, zoodat de gedane offers niet ten behoeve der Maatschappij, maar ten behoeve van de armen van den Staat, ten dienste van het algemeen zijn verstrekt. Het is op deze daadzaak, dat de adressanten bijzonder de aandacht van Uwe Majesteit vestigen.

De Maatschappij werd van dat oogenblik af aan door een ieder en ook door deze adressanten als leveranciers, als eene openbare zaak beschouwd, en uit deze inmenging, deze houding van den Staat rust, naar de meening der adressanten, op den Staat de zedelijke verpligting, de Crediteuren wegens hun gedane leverantien, welke ten behoeve van den Staat hebben gestrekt, te voldoen.

Inmiddels is de Commissie van Weldadigheid, die het Bestuur der Maatschappij uitmaakte, op 6 December 1856 afgetreden en is volgens Art. 50 in verband met Art. 51 en 42 van meergenoemd contract, luidende: *u*Wanneer de *u*Maatschappij van Weldadigheid verkeert in het geval, *u*dat de Leden der Commissie van Weldadigheid en der-*u*zelver Voorzitter hunne betrekking mogten nederleggen, *u*zal de Regering zonder nadere volmagt bevoegd zijn, voor *u*en in naam van het Bestuur der Maatschappij het beheer *u*te voeren en alle zoodanige maatregelen te nemen of te *u*provoceren als zij raadzaam zal oordeelen en als, zonder *u*deze bepaling, door het Bestuur zelf zouden kunnen ge-*u*nomen worden," door en van wege de Regering tot Bestuurder benoemd, de Hoog Welgeb. Heer A. Baron *Mackay*, die zich niet alleen niet bevoegd heeft geacht, de belangen der crediteuren waar te nemen, maar zelfs, niettegenstaande de door de Wetgevende Magt verleende subsidie van Honderd Twee en Tachtig Duizend Gulden, zwarigheid heeft gemaakt, om de crediteuren wegens de aan de Maatschappij geleverde goederen te betalen, terwijl zelfs aan geen der adressanten het *aanbod* is gedaan, de op den 6den December ll. in de Magazijnen in voorraad zijnde *niet betaalde* vrij aanzienlijke partij goederen en grondstoffen terug te nemen.

Dat niettegenstaande de dringendste vertoogen der adressanten, zoowel bij zijne Excellentie den heer Minister van Binnenlandsche Zaken als den Hoog Welgeb. heer A. Baron *Mackay* de adressanten van af 6 December tot nu toe, het geheele bedrag hunner pretentien hebben moeten missen; waardoor enkelen, die een aanzienlijk bedrag te vorderen hebben, niet alleen in hunnen handel belemmerd, maar in zorg en kommer gedompeld worden.

Dat deze noodlottige toestand, waarin de adressanten verkeeren, voor sommigen hunner ondragelijk begint te worden, terwijl hun geen andere weg wordt opengesteld, dan tot eene geregtelijke vervolging mede te werken, welke niet anders dan op den staat van kennelijk onvermogen zoude uitloopen, eenen uitslag, welke de adressanten zoo wel voor den Staat als voor henzelven heilloos beschouwen.

Alhoewel door de Regering daartoe uitgenoodigd, huiveren de adressanten van het denkbeeld, om mede te werken, de Maatschappij van Weldadigheid bij regterlijk vonnis in staat van kennelijk onvermogen te doen verklaren, omdat zij vermeenen, dat zulks even grievend moet zijn voor den Vorstelijken Voorzitter, die zoo lang aan het hoofd der Maatschappij heeft gestaan, als voor hen, die belangeloos gedurende zoo vele jaren het Bestuur der Maatschappij getrouw hebben waargenomen: terwijl zij daarin voor zich zelve toch ook geene verbetering van toestand kunnen bespeuren, daar de meeste activiteiten der Maatschappij aan derden verbonden zijn.

Bij de wetenschap, dat deze zaak wel door de Regering in overweging is genomen, doch dat er voor alsnog geen gegrond vooruitzigt op eene spoedige oplossing bestaat, hebben de adressanten, alvorens tot eenigen maatregel, van welken aard ook, te besluiten, overtuigd van Uwer Majesteits welwillendheid en regtvaardigheid jegens al hare onderdanen, gemeend de tusschenkomst van Uwe Majesteit in deze aangelegenheid te moeten inroepen; overtuigd, dat het niet in de bedoelingen der Regering of van de Wetgevende Magt kan liggen, de adressanten, voor hetgene zij aan de Maatschappij van Weldadigheid geleverd hebben en waardoor de Staat daadwerkelijk is gebaat, de onschuldige slagtoffers van de omstandigheden te maken; overtuigd dat, afgescheiden ook van de regtskundige beschouwingen ten opzigte van de verantwoordelijkheid, welke de Regering door hare jongste handelingen op zich geladen heeft, de billijkheid en de Eer van het Land zwaarder wegen dan eenige tonnen gouds.

Volkomen vertrouwende op hun goed regt, op de goede trouw en de regtschapenheid van het Nederlandsche Staatsbestuur, wenden de ondergeteekenden zich met het meeste en volste vertrouwen tot Uwe Majesteit, met de bede, dat het Uwe Majesteit moge behagen, dusdanige maatregelen te nemen als Uwe Majesteit in hare wijsheid zal vermeenen te behooren, ten einde de adressanten zoo spoedig immer mogelijk, in het wettelijk bezit hunner regtmatige vorderingen te stellen.

Amsterdam,
27 Mei 1800 Zeven en Vijftig.

Sire!
Van Uwe Majesteit,
de onderdanigste dienaren en getrouwste onderdanen.

(Was get.) DAVID BRODIE, BUNGE en Co., G. BRUNING Gzn., A. TINHOLT en Co., D. S. DOCEN en ZOON, Wed. J. E. DE BOER en Zn., de Wed. J. HALDERIET en ZOON, L. HOYACK en Co., A. GILDEMEESTER, A. A. VAN DAALEN en Co., M. en B. WOLFF, A. FODOR en ZOON te Amsterdam; G. J LEVIE te Roden; S. V. D. REIS te Nietap; JACOB DE JONGE, JAN OOSTERVEEN, H. L. OOSTERVEEN, S. DE HES, J. H. TUTTEL DE JONGE, J. OOSTERVEEN RZOON, A. VAN URK en Co., HENDRIK ROELINK ABZN, H. W. SCHUMMELKETEL te Meppel; A. SCHURINK RZN., K. SCHURINK AZN, WOLDBERG en VAN DER LEY, G. RIJKMANS, H. S. VAN GUNST, Wed. H. VAN DORSTEN en ZN., T. RIJKMANS HZn. te Steenwijk; R. G. HOF te Steenwijkerwold; H. VEEN, J. M. LEZER, E. A. SMIDT, M. S. VAN ESSEN, T. WESTERDIJK, H. DE JONG te Assen; H. W. HOMVELD, P. VAN CALCAR, W. BAVINK, E. FRIMA te Hoogezand; J. REMKES, J. K. MULDER te Sappemeer; G. COOL, S. TEN CATE BZN. te Sneek; J. HOUWINK te Gorredijk; J. MULDER, H. L. VAN DER VECHT te Dedemsvaart; Voor de Zwolsche Reederij-Maatschappij: J. VAN DER VEGTE JHZN, J. VAN WIJNGAARDEN, PARKER en Co., G. VAN DER BENT te Zwolle; A. E. MAAS, D. BREDEWOLD te Wijhe; THOMAS WILSON te Haarlem; P. SLIGCHER en Co. te Monnickendam; J. MOUTON en ZONEN. te 's Gravenhage; WILH. BUNGE en Co. te Rotterdam.

INGEZONDEN STUKKEN.

Bij de aanstaande herstemming voor een lid van de Provinciale Staten van dit gewest, maakt een kiezer zijne medekiezers er opmerkzaam op, zonder dat hij zich overigens ten ongunste van den heer *Tonckens* wil uitlaten, dat de heer *Tonckens* is Burgemeester en dus afhankelijk van den heer Gommissaris des Konings en van het collegie van Ged. Staten. Er hebben reeds te veel Burgemeesters zitting in de Prov. Staten.

Een Kiezer.

Medekiezers in het Hoofdkiesdistrict Assen!

Gij zult weldra moeten beslissen tusschen Mr. *S. Hellinga Tonckens* te Exlo en Mr. *C. Hiddingh* te Assen, ter vervulling der vacature, onder de Provinciale Staten bestaande. Bedenkt, dat in Assen reeds zeer vele leden van de Staten wonen, en het zou kunnen betwijfeld worden, of het wel nuttig is, nog meerdere daaruit af te vaardigen. Bedenkt verder, dat Odoorn, Emmen en Sleen geen afgevaardigde bezitten. Uwe keus zal in dezen wel niet twijfelachtig kunnen zijn.

Eenige Kiezers.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

A. HOMAN
en
A. SIJBRING.

Taarloo den 5 Junij 1857.

Heden morgen beviel van eene welgeschapene DOCHTER AALTJE BORCHERT, geb. RIJKMANS, geliefde Echtgenoot van

N. BORCHERT.

De Wijk, 5 Junij 1857.

Vrienden en bekenden gelieven deze als eene *bijzondere kennisgeving* aan te nemen.

Den 5den Junij 1857 is te Meppel voorspoedig doch ontijdig bevallen van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe JACOBA TETRODE—ALBARDA, welke echter den 7den daaraanvolgende is overleden.

Heden overleed in den ouderdom van bijna 71 jaren, onze geliefde moeder en behuwd-moeder, de wedw. K. SMEEDES, na eene korte ziekte van slechts weinige uren.

Assen den 6 Junij 1857.

Uit aller naam,
J. A. SMEEDES.

ZENDELINGGENOOTSCHAP.

De VERGADERING der Afdeeling *klassis Coevorden*, bepaald op den 14 Junij e.k. te Roswinkel, **WORDT UITGESTELD** tot den 28 dezer maand.

Odoorn, 6 Junij 1857.

De Secretaris der Afdeeling,
J. W. LIEFTINCK.

De **PROVINCIALE COMMISSIE van ONDERWIJS** in Drenthe zal hare ZOMERVERGADERING houden op Dingsdag en Woensdag den 21 en 22 Julij ek. Zij, die zich dan willen laten examineren, gelieven zich te gedragen overeenkomstig het aangekondigde in de Nieuwe bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding, voor de maand Mei l.l.

SWATERS VAN SCHAUMBURG,
Secretaris.

Voor ***SCHOONOORD*** nog in dank ontvangen, sedert het laatste berigt:

Door den heer LANGEVELD:

Van Ruinen		*f* 19.55
u *u*	van N. N.	- 10.45
	Te zamen	*f* 30.00

Door Ds. NIEMEIJER:

Van Lippenhuizen (Friesland)	*f* 25.00

Door den ondergeteekende:

Van Havelthe	*f* 26 32½
u Gieterveen	- 9 00
u Gasselternijeveen	- 10.00
u Peize	- 4.50
u Ruinerwold	- 10.00

Schoonoord blijft nog aanbevolen.

Odoorn, 6 Junij.

J. W. LIEFTINCK.

Harddraverij,

bij gelegenheid der TENTOONSTELLING VAN VEE, welke laatste van wege de 2e Afdeeling van het GENOOTSCHAP van LANDBOUW in *DRENTHE* den ***16 JUNIJ*** e.k. te ***SMILDE*** zal gehouden worden.

PRIJS:

Een ZILVEREN VOORWERP, ter waarde van ruim honderd guldens.

PREMIE

daaraan geëvenredigd.

Vrij te vereeren.

Alle PAARDEN ten genoegen der Keurmeesters zullen worden toegelaten.

Aangifte der PAARDEN des morgens vóór tien uur, in het Logement *de Nieuwe Veenhoop*, bij AALTJE LUXWOLDA te Smilde.

MARKTEVERGADERING

van de MARKGENOOTEN van Noord- en Zuidbarge, op WOENSDAG den 10 Junij, des middags ten 4 uur, op de gewone plaats.

H. HAASKEN Jan z.,
Volmagt.

TE KOOP

een beste vertrouwde **HOND**, zijnde een extra mooije ***Hoenhond*** van het mannelijk geslacht, met ***hok-ketting*** en ***halsband***, oud ruim 5 jaren;

VERDER TE KOOP:

1o. De gewone ***Verzameling wetten, besluiten enz.***, rakende de Directe Belastingen, Accijnsen etc., van af het eerste jaar 1823 tot en met 1856, ieder jaar afzonderlijk ingebonden, kompleet, behalve dat het eerste deel of het eerste halfjaar 1823 en het jaar 1843 ontbreken.

2o. De ***Verzameling verordeningen*** rakende de Directe Belastingen, uitgegeven bij JOH NOMAN en ZOON te Zalt-Bommel, van af de eerste jaargang van 1823 tot en met 1842, in eens ingebonden, 1843 tot en met 1845 in eens ingebonden, 1846 en 1847 oningebonden, dus compleet van 1823 eerste jaargang tot en met 1847.

3o. ***Jaarboekje voor ambtenaren van de Directe Belastingen***, bij NOORDUIJN en ZOON, van af eerste jaargang van 1833 tot en met 1856 ingesloten compleet, behalve dat 1851 ontbreekt.

Alles zoo goed als nieuw.

Nadere informatien, hetzij in persoon hetzij bij gefrankeerde brieven aan het BUREAU dezer Courant.

Ten verzoeke van OTTE MULDER te Wijster gemeente Beilen en Cs., zullen ten overstaan van den Notaris Mr. J. T. KIJMMELL te Westerbork, op nader aan te kondigen dag en plaats, publiek worden geveild, om later, na bekomen regterlijk verlof, in het openbaar te worden verkocht:

a. **Een WIND-KOORN-STANDERMOLEN**, te Wijster voornoemd, met grooten MOLENBERG en ***goed beklant;***

b. Een **HUIS** en groote **HOF** te Wijster, benevens:

c. Ongeveer **drie mud BOUWLAND**, op den Bouwesch te Wijster.

Westerbork den 6 Junij 1857.

Notaris: Mr J. T. KIJMMELL.

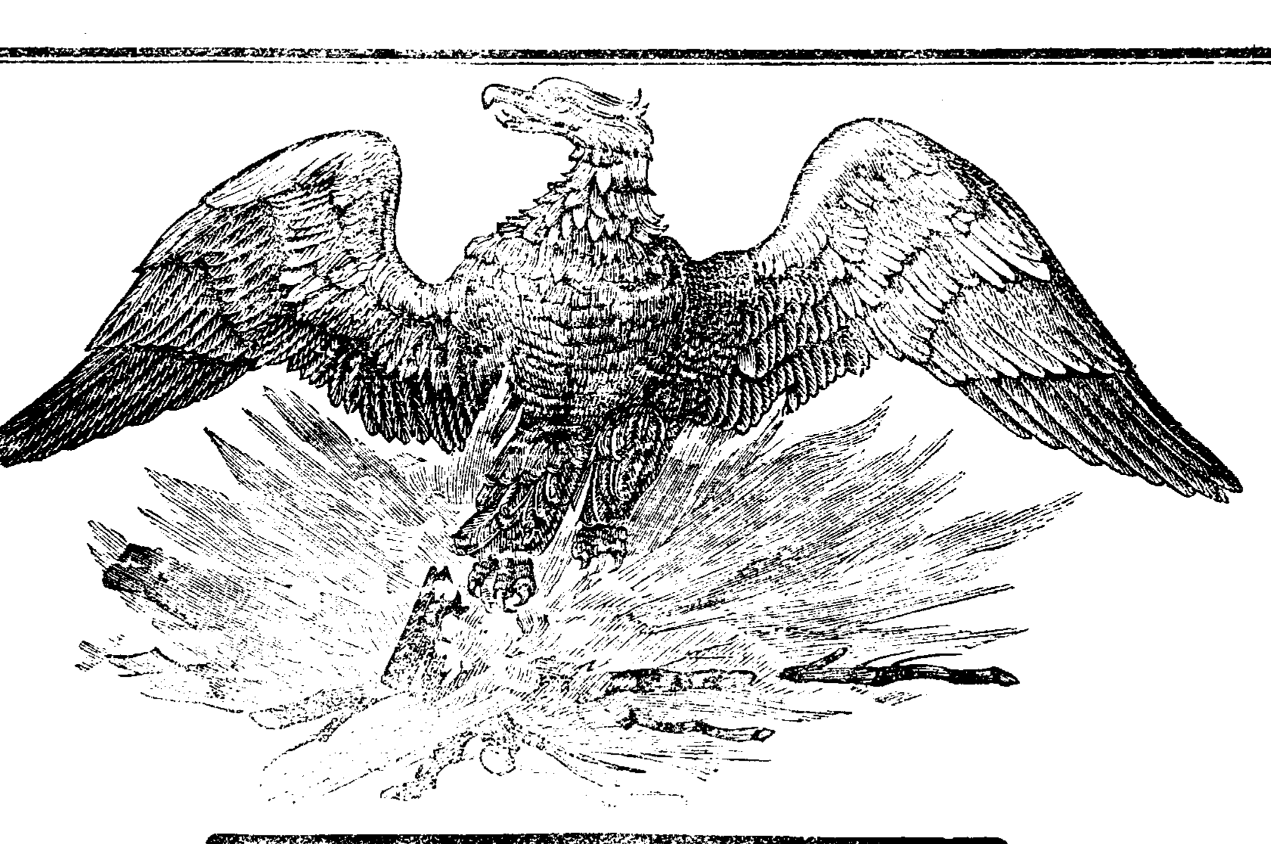

DE ADELAAR.

Brandwaarborg-Maatschappij.

GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Kantoor: Leidschegracht, tusschen de Keizers- en Prinsengrachten, HH No. 33

Deze MAATSCHAPPIJ verzekert tegen **BRANDSCHADE** en de gevolgen van dien, alle soorten van **ONROERENDE** en **ROERENDE GOEDEREN**, als: Kerken, Gestichten, Paleizen, Molens, Fabrieken, Boerderijen, Schepen, Stoombooten, Schouwburgen, Pakhuizen, Winkelhuizen en Woonhuizen, Koopmansgoederen, Winkelwaren, Gereedschappen, Vee, Gedorschen en ongedorschen Granen, Vlas, Hooi, Inboedels, Goud en Zilver, Schilderijen, Liefhebberijen, Edelgesteenten enz. enz., en zulks tegen vaste onderlinge Premiën, welke ***door de geringe Administratie-Kosten, die de Directeur geniet***, zeer laag zijn gesteld, als: ***WOONHUIZEN*** per duizend gulden jaarlijks *f* 0.50; ***INBOEDELS*** *f* 0.75; ***WINKELHUIZEN*** van *f* 0.60 tot *f* 0.80; ***WINKELGOEDEREN*** van *f* 0.80 tot *f* 1.25; ***BROODBAKKERIJEN*** en ***LOGEMENTEN*** *f* 1.—; ***PAKHUIZEN*** *f* 1.—; ***FABRIEKEN*** en ***WERKPLAATSEN*** van *f* 1.— tot *f* 4.—; ***WINDMOLENS*** van *f* 2.50 tot *f* 5.—; ***FABRIEKEN*** werkende met *stoom* van *f* 5.— tot *f* 7.50 enz. enz.

Onder deze Premiën zijn de Administratiekosten begrepen, terwijl geen Inleggeld wordt gevorderd.

Reglementen, Tarieven en alle verdere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore der MAATSCHAPPIJ en bij den Agent **H. H. MENNES** te *Eelde*.

De Directeur,
F. VERSCHUUR Pzn.

Op de beurs voor Pilaar 26.

NB. Aanvragen om **AGENTSCHAP** met franco Brieven en opgave van betrekking aan den DIRECTEUR der MAATSCHAPPIJ.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 31 Mei—6 Junij. Ondertr.: geene — Geh.: A. Vos en A. Kats; R. Post en R. van der Sleen; H. Boer en G. Berends, J. Koopmans en H. Zanting, J. H. van Lingen en A. Velzel. — Geb.: H. Warmels geb. Neutel, van d.; J. de Jong geb. Westerhof, van d.; L. Veldman geb. Salomons, van z.; R. Buisman geb. Zandhuis, van z., H. van Veen geb. Veldman, van z. — Overl.: G. Kats, laatste echtgenoot van K. J. B. Fik, 29 j.; W. Schroeven, vrl. 1 m.; H. G. Benjamins, echtgenoot van A. R. IJmker, 62 j.; een levenloos kind van het mannelijk geslacht van J. Koster en A. Lunenborg.

Dalen, 1—31 Mei. Geb.: Lodewijk, z. van Sijgje Mesken; Franciscus, z. van Jan Hendrik Vinke en Engel Bonardus; Herman Cristinus, z. van Hendrik Reimers en Anna Elisabeth Wineke; Lammigje, d. van Henderikus Almelo en Lammigje Huizing; Thie, z. van Klaas Aninga en Maria Kruimink; Hendrikje, d. van Johannes Haken en Trientje Schutten; Harm, z. van Albert Vleems en Hendrikje Klaassen. — Overl.: Gerrit Wilting, 4 j.; Johannes Egbertus Bloemen, 6 j.; Annigje Jansen, wed. Geert Vrieling, 80 j. — Geh.: Albert Aeubers met Henderika Wilting, Harm Gerding met Hillegien Boezen; Johannes Mensing met Trijntje Hepping; Jan Buizen met Aaltien Nijëboer; Berend Berends, ook genaamd Meijering met Geessien Mepschen; Derk Meppelink met Henderica Scholte; Gerrit Wilms met Geesien Stokman; Gerrit Jan Klaassen met Lina Stokman; Geert Tijink met Trijntje Hidding.

Zuidwolde, 1—31 Mei. Geh.: Roelof Geerts Drent en Femmigje Jans Harens; Roelof Steenbergen en Hilligje Mulder; Harm van den Berg en Hendrikje Dekker; Hendrik Lubberts Posthoorn en Jentje Harm Snijder. — Geb.: Lubbigje, d. van L. A. Linde en G. J. Wever; Hilligje, d. van B. Krikke en S. Jansen; Jan, z. van H. J. van Veen en R. A. Bos; Lukas, z. van R. L. Koes en W. A. van Agteren; Roelofje, d. van G. Faken en P. Dekker, Jentje, d. van W. H. Noordhuis en J. K. Nolde; Lubbigje, d. van W. W. Veeningen en R. K. Veeningen; Jan, z. van H. Mink en L. J. Bakker; Jan, z. van L. J. Batterink en A. H. Zantinge — Overl.: Margje Hendriks Kleis, echtgenoote van Berend Hendriks Prins, ruim 57 j.; Jan Willems Haar, 6 w.; Jan Seinen Mennink, 1½ j.; Margje Jans Dragt, echtgenoote van Jan Frens Bennink, 67 j.; Femmigje Adams Meijer, echtgenoote van Klaas Engels, 38 j.; Klaas van Regteren, echtgenoot van Alberta Beuker, ruim 69 j.; Arendje Broerstra, 11 w.; Albert Hendriks van Goor, echtgenoot van Aukje Jans Muis, 72 j.; Grietje Jans Assen, echtgenoot van Hendrik Hendriks Trijs, 64 j.; Jan Batterink, 2 j. en 6 m. Voorts is aangegeven een levenloos kind van het mannelijk geslacht van H. L. Kikkert en N. L. Schonewille.

Borger, 1—31 Mei. Geh.: Egbert Uneken met Aaltien Hoving, beide te Buinerveen, Roelof Meursing van Buinen en Annechien Dilling van Bronger; Hendrik Kuik van Zweelo en Grietien de Jonge van Buinerveen; Jan Kelder van Drouwenerveen en Aaltien Kamps van Gasselternijeveen; Jan Meijering van Westdorp en Hinderkien Diemer van Borger; Lambert Swiers van Veendam en Marrechien Copinga van Buinen; Harm Mik en Geertje Brommer, beide van Nieuwbuinen. — Geb.: Zwaandina, d. van Henderikus Fennekes en Fenna Smalbil te Drouwenermond; Frederika, d. van Wanderdina Hendriks, zonder vaste woonplaats; Jantje Geertruida, d. van Albert Grooten en Dina Mulder te Nieuwbuinen; Jan, z. van Kornelis Mulder en Hendrikje van der Jagt te Nieuwbuinen, Trijntje, d. van Hindrik Zeubring en Grietje van Dijk te Borger; Henderkien, d. van Hendrik Kruit en Jeichien Nijkeuter te Drouwen, Hiltje, d. van Wietse Bakker en Grietje van der Veen te Nieuwbuinen; Geertien, d. van Jannes Vrijling en Grietje Schuring te Borger: Jantien, d. van Jan Reinders Broekman en Hinderkien Hilbers te Drouwenerveen, Albert, z. van Harm Super en Knelsien Alberts Bos te Nieuwbuinen; Geessien, d. van Jakob Beekman en Wichertje Jans Meester te Drouwenermond — Overl.: een levenloos aangegeven kind van K. Sanders en R. Eding te Borger; Aaltje Frankes de Graaf te Nieuwbuinen, 22 j., ongeh.; Luppo Engelkens te Nieuwbuinen, 6 w.

Vries, 1—31 Mei. Ondertr.: Albert Homan met Aaltje Sibring; Derk Jan Moeken met Anna Meinders; Harm Darwinkel met Jantje Boerma; Geert Boer met Willempien Bezu. — Geh.: Roelof Sans met Geertien Struik; Jan Koops met Roelfien Kloots; Johannes Stoel met Lammechien Bartelds; Jan Kremer met Annechien Raterink; Hendrik Aling met Aaltien Meijer; Markus Bakker met Freerkien Aling. — Geb.: Klaas, z. van Roelof Holtman en Jantje Kars Boer, Jan, z. van Wijbe Alberts en Eefien Hoving; Henderkien, d. van Pieter Wilkens en Harmanna Vorenkamp; Lukas, z. van Geert Doedens en Jantien Vedder; Jan, z. van Thomas van Wijk en Roelfien de Vries; Egbert, z. van Johannes de Jong en Sjoukje Nikolaas; Derk, z. van Jakob Smeenge Bijker en Marchien Harring; Mardina, d. van Jan Koops en Alberdina Oosting; Lammechien, d. van Jan Wolters en Grietien Lensing. — Overl.: Marchien Stelmaker, weduwe van Roelof Komdeur, 81 j.; Jantien Kuik, gehuwd met Egbert Hooghof, 54 j.; Hendrik Noord, gehuwd met Marchien Kloek, 63 j.

MARKTBERIGTEN.

ZWOLLE, 5 Junij. Tarwe f 10.75 a f 9.75; ruwarigejarige f 12.25 a f 11.00. Rogge j. f 7.75 a f 7.00. Boekweit j. f 8.60 a f 7.30. Garst j. f 7.00 a f 6.20. Haver j. f 4.70 a 4.10. Paardeb. f 7.00 a f 6.80. Duiveboonen f 8.10 a f 7.80. Aardappelen f 3.20 a f 2.00. Boter per Ned. pond f 0.90 a f 0.80, per ⅛ ton f 19.00 a f 18.50.

AMSTERDAM, 5 Junij. TARWE en ROGGE met weinig handel prijshoudend. Tarwe: 129 ℔ nieuwe witb. Poolsche f 410; 126 ℔ nieuwe bonte dito f 380; 117 ℔ nieuwe Friesche f 266, 270. Rogge: 122 ℔ Pruissische f 222; 12. ℔ dito f 228; 116 ℔ Inlandsche f 205. — HAVER. 100/2 ℔ Dikke f 4¾; 90/2 ℔ Voer f 122, 125. — GARST en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD op het Najaar £ 1 en op het Voorjaar £ ½ hooger; op 9 vat. Olie in Sept., Oct. en Nov. £ 84; April £ 85. — LIJNZAAD in een doen; in veiling: 109/10 ℔ Petersburger f 12¼, ⅜; 110/11 ℔ dito f 13⅜. — RAAPOLIE dadelijk met veel vraag en hooger, op levering willig; op 6w. f 51¾; Vliegend f 50½, ¼; 10. Sept. f 49¼, ½; Oct en Nov. f 49¼; Dec. f 49; Mei f 49¼. — LIJNOLIE dadelijk en op levering hooger betaald; op 6w. f 46; Vliegend en 10 Sept. f 44¾, 45; Oct., Nov. en Dec. f 44¾. — HENNEPOLIE op 6w. f 50¾; Vliegend f 49½ — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 82 a 86. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 10 a 14.

SCHIEDAM, 5 Junij. MOUTWIJN tot f 18½ per vat contant met weinig order. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 22½ a f 23 per vat contant.

232ste **STAATS-LOTERIJ.** 5de KLASSE.

13de Lijst. No. 732 f 25000. No. 7276 f 5000. No. 12717 f 1500. Nos. 1801 en 2091 ieder f 1000. Nos. 16, 1010, 6702 en 7113 ieder f 400. Nos. 2457, 3878, 7558 en 19564 ieder f 200. Nos. 669, 2194, 2385, 2416, 5454, 7919, 8340, 9241, 9390, 16107, 16787, 17352, 17827 en 19649 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pct.	5 Junij.	6 Junij.
Nederl. W. S.	2½	63¾	63¾
„ „	3	76	76
„ „	4	96⅛	96⅛
Amort. Synd.	3½		96⅝
Handelm.	4½	153	154½
O. I. Leening	4		95¼
Aand H. Spw.			
Aand R. Spw.	4½	101	
Ned. B.			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	104½	104½
Dito 1831/33	5	94	
Cert. 1840	4	87¼	87¼
» Stieglitz	4	86⅞	86¾
Cert. v. Ass.	6	65⅞	65⅞
Polen,			
Aand. fl. 500		*f* 155	
Obl.	4	79¼	79¼

	pct.	5 Junij.	6 Junij.
Spanje, Obl.	1¼	25⅛	25⅛
Obligatien	3	42	41⅞
Binnenl.	3	38$\frac{1}{16}$	38⅛
Amortisable			
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	77½	77⅝
» »	4		
» Metal.	5	76$\frac{5}{16}$	76⅜
» » N.	5		
» Nation.	5	77$\frac{11}{16}$	77¾
» »	2½	39½	39½
Belgie, Cert.	2½		
Rothschild	2½	52$\frac{5}{16}$	52⅜
Portug., Obl.	3	45$\frac{11}{16}$	45$\frac{11}{16}$
Brazilien	5		98⅛
Weener aandeelen	4	321	321½

5 Junij. De Nationale fondsen waren algemeen williger.

Voor aandeelen Handelmaatschappij werden aanmerkelijk hoogere prijzen bedongen; men verzekerde, dat het divident op f 124 bepaald was en daarvan dus zou de rijzing een gevolg wezen.

De buitenlandsche markt was mede algemeen williger gestemd, vooral met betrekking tot de Oostenrijksche fondsen en met uitzondering van de Venezuelasche, die tot lager koers werden afgegeven.

6 Junij. De markt was algemeen gunstig gestemd; noemenswaardige prijsverandering ondervonden echter alleen de aandeelen Handelmaatschappij, waarvoor namelijk op nieuw aanmerkelijk hoogere koersen werden bedongen.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.